

EVOKACE

Rick Wakeman
STARÁ A NEVRLÁ
ROCKOVÁ HVĚZDA
...a další podivuhodné historky

V O L V O X G L O B A T O R

Rick Wakeman

**STARÁ A NEVRLÁ
ROCKOVÁ HVĚZDA**

...a další podivuhodné historky

Rick Wakeman
STARÁ A NEVRLÁ
ROCKOVÁ HVĚZDA

...a další podivuhodné historky

Rick Wakeman: The Grumpy Old Rock Star
Copyright © Rick Wakeman and Martin Roach 2008, 2009, 2010
Translation © Milan Janeček, 2018
ISBN 978-80-7511-435-8

Z anglického originálu The Grumpy Old Rock Star

vydaného nakladatelstvím Arrow Books v Londýně

v roce 2010 přeložil Milan Janeček

Jazyková redakce Viktorie Hradská

Odpovědný redaktor Michal Hrubý

E-kniha PureHTML.cz

Obálka PureHTML.cz

Vydalo nakladatelství Volvox Globator,

Bořivojova 99, Praha 3 – Žižkov,

jako 64. svazek edice Evokace,

celkově jako svou 1134. publikaci

Vydání první

Praha 2018

Adresa knihkupectví:

Volvox Globator, Štítného 16,
Praha 3 – Žižkov, 130 00

Rick Wakeman je nejtalentovanější klávesista své generace, který je stejně doma na rockových pódiiích jako na kůrech velkých katedrál. Proslavil se jako klávesista sedmdesátkové superskupiny Yes a jeho neobyčejná koncertní turné i multimilionová alba jsou legendární. Objevil se rovněž v pořadu *Top Gear*, kde dosáhl žalostného času na jedno kolo 1.55.26.

Martin Roach, který s Rickem Wakemanem na této knize spolupracoval, je pětinasobný nejlépe prodávaný autor podle *Sunday Times*, který napsal více než sto knih o hudbě, zábavním průmyslu a kultuře pro mladé.

Vlastně si myslím, že mohu mluvit o obrovském štěstí, že jsem po tom všem ještě naživu (minimálně v době, kdy píšu tohle věnování – tedy v červnu 2008) a že se díky tomu mohu podělit o několik svých „neočekávaných“, „nevysvětlitelných“ a „neuvěřitelných“ dobrodružství muzikanta i nevrleho starého muže.

Bohužel příliš mnoho mých hudebních přátel, s nimiž jsem vyrůstal nebo spolupracoval, už není mezi námi. Tuto knihu bych tedy rád věnoval jim všem, protože svým osobitým způsobem přispěli k tomu, že je ze mě Stará a nevrlá rocková hvězda, na což jsem nesmírně hrdý!

ÚVOD

Jednoduchá matematika...

V den, kdy se tato kniha dostane na pulty obchodů, budu v hudebním byznysu působit už nějakých čtyřicet let.

Lidé, kteří mě dobře znají, rovněž dobře vědí, že se kolem mě nikdy nedělo nic obyčejného a absurdní situace mě provázely ať už jsem byl na turné, natáčel ve studiu nebo šel jen tak po ulici.

A jak do toho zapadá matematika?

Když počítáme, že se mi každý rok staly odhadem nejméně tři absurdní příhody, pak jednoduchým počtem dospějeme k 120 trapným momentům, které se v mém životě od roku 1968 odehrály.

Když se vrátíme v čase ještě o něco dál do mých poloprofesionálních let, dostaneme dalších zhruba sto podobných příběhů.

Ve výsledku to znamená, že tahle kniha by mohla být první z dvaceti svazků.

Nikdy jsem matematiku neměl moc rád.

JAKO MATRJOŠKA

Znáte matrjošky, ruské panenky, které se zasazují jedna do druhé? Kdysi se mi stalo něco podobného.

A shodou okolností právě v Rusku.

Díky hudbě jsem měl možnost cestovat po celém světě – ať už s Yes, na svých vlastních světových turné nebo kvůli propagaci jsem nalétal po světě spoustu mil. A nasbíral stejnou hromadu bizarních příhod jako suvenýrů. Při jedné příležitosti to byly vlastně samotné suvenýry, které mě dostaly do prazvláštní situace.

Kdysi jsem měl dělat televizní vystoupení v Moskvě, daleko za Železnou oponou. Cesta se uskutečnila někdy v polovině studené války a vztahy mezi západem a východem nebyly zrovna ideální. Už jsem v Rusku byl předtím a miloval jsem to tam – vždycky jsem se vrátil domů s kufrem nacpaným suvenýry.

S 20 dolary v kapse jste si tam mohli koupit cokoliv. Děti a rodina milovali rudá trička se srpem a kladivem nebo ušanky...prostě to, co si turisté obvykle z Ruska vozili.

Díkybohu, celníci se většinou tvářili, že si tohoto černého vývozu nevšímají.

Kromě uniformy KGB, kterou jsem koupil od úplně cizího člověka v jedné temné uličce.

Co to má všechno co dělat s matrjoškou? Čtěte dál...

Můj hotel byl takový typický hotel pro západní turisty. Policejní hlídka u vchodu a barikády všude kolem. A také jste dostali instrukce, kam můžete a nemůžete chodit a co můžete a nemůžete dělat. Upřímně,

nebylo to právě jednoduché, protože britští a američtí politici nevěřili Rusům a ruští politici zase nevěřili Američanům a Britům.

Já jsem Rusy miloval a vycházel jsem s nimi bez problémů. Televizní vystoupení proběhlo skvěle a kapela si to užívala. Teprve po natáčení se začaly věci komplikovat.

Nebylo žádným tajemstvím, že ruský černý trh prahl po dolarech. Za dolar jste si mohli koupit cokoliv. A když říkám cokoliv, myslím tím opravdu cokoliv! Jediná podmínka byla, že samotné bankovky musely mít nízkou nominální hodnotu, maximálně jedno – nebo dvoudolarovky, a musely být v dokonalém stavu, bez ohnutých rohů nebo jiných vad na kráse.

V tenhle konkrétní den jsem dolarovou bankovkou podplatil policistu, který držel hlídku před hotelem, a vydal se do ulic. Byla neskutečná zima. Měl jsem na sobě obrovský kabát, který jsem si pořídil v Americe; něco podobného, co tam nosí rančeři – byl prostě obrovský. Jak jsem si vykračoval po ulici, musel jsem vypadat jako kříženec mezi Mr Blobbym (postavička z programu BBC *Noel's House Party*) a J.R.Ewingem. Když jste byli ze západu, tak si vás na ulici snadno všimli, a já jsem musel se svými vlasy, výškou a rančerským kabátem, vypadat jako prototyp zazobance ze západu, vykračující si v chrupajícím sněhu. Netrvalo dlouho a oslovil mě na ulici podezřele vypadající člověk, který za sebou táhl omlácený hnědy kufr, určitě koupený od Arthura Daleyho nebo Del Boy Trottera (postavičky ze seriálů BBC). Většina těchhle lidí mě znala, protože, jak už jsem zmínil, v Rusku jsem už několikrát byl a vždycky jako dobrý zákazník. Šel jsem po hlavní ulici a z přítmí jedné z bočních uliček se ozvalo: „Pane Wakemane, haló, nechcete si koupit nějaké tričko?“ Tihle podnikatelé pak otevřeli zaprášený starý kufr a nabídli vám nějakých pět triček za jeden dolar. Nebyly zrovna nejvyšší kvality, ale já si jich stejně vždycky pár koupil a s prodávajícím si popovídal.

Ale tentokrát to nebylo tenoučké tričko, co mi nabídli.

Byla to opravdová uniforma KGB.

Jen tak – v kufru.

Od úplně cizího člověka z uličky, která nebyla právě v místech, kam by chodívali cizinci. Uprostřed Moskvy. Během studené války.

Neptejte se mě, proč jsem z blíže nejasných důvodů následoval dotyčného muže do neznámé slepé uličky, když mi zašeptal do ucha nabídku jakéhosi ilegálního zboží. Schoval se za zeď, otevřel kufr a řekl: „Tady. KGB uniforma. Moc dobrá.“

Věděl jsem, že si zahrávám s ohněm. Vlastnictví jakéhokoliv artefaktu z majetku KGB nebo dokonce jejich uniformy bylo považováno za závažný trestný čin.

To všechno jsem věděl.

Ale byla to opravdu nádherná uniforma.

Nádherná.

Nejdřív jsem si myslel, že jde o padělek a také jsem mu to řekl. Ale on to odmítl.

„Nene, ona pravá, ona z KGB. Od mého bratra. Mám od ní i čepici.“

„Ale jak mám vědět, že je opravdu pravá?“

„Byla mého bratra. On u KGB byl a pak.. no ... pak on odešel.“

„Dobře. Ale jak to mám sakra propašovat do svého hotelu?“

„Svlékněte váš kabát, oblečte uniformu, přes ní váš dáte kabát, čepici do tašky a nikdo nebude to vědět.“

„Kolik za to chcete?“

„Pět dolarů.“

„OK.“

Svlékl jsem si kabát z Dallasu, kradmo jsem navlékl kabát KGB, – v té zimě jsem byl sotva schopen pozapínat knoflíky – a zase si oblékl svůj kabát. Vypadal jsem trochu jako balón a takhle jsem se vydal zpátky k hlavní ulici.

„Pane Wakemane...“, spěchal za mnou ten samý člověk.

„Copak?“

„Nechcete koupit ještě admirálskou uniformu?“

Tomu jsem nemohl odolat.

Znovu otevřel svůj kufr.

„Nádherná, opravdu velmi pěkná. Jak mám vědět, že je pravá?“

„Ta fakt pravá, opravdová admirálská uniforma. Ona od mého druhého bratra. Byl admirál a...no ...pak on už nebyl.“

„Máte u armády asi hodně příbuzných, co?“

„No, ano, tedy, já měl.“

„Dobře, a jak navrhuje, abych propašoval do svého hotelu tohle?“

„To ne těžké. Vy svlékněte svůj kabát, oblečte uniformu admirálskou na uniformu KGB mojeho prvního bratra a pak vy zase nandáte váš kabát.“

Aspoň mi nebude zima.

Vytáhl tu admirálskou uniformu z kufru; byla opravdu nád-herná,

zářila skvostnými knoflíky a odznaky. Všechno mi říkalo, že se řítím do průšvihů, ale ta uniforma byla tak nádherná!

„Za kolik?“

„Osm dolarů.“

„OK.“

Když jsem se podruhé převlékl, nabral jsem na objemu, že by vedle mě Pavarotti vypadal jako Twiggy. Sotva jsem chodil a otáčet se do stran bylo zcela nemožné. *Tohle je úplná blbost*, pomyslel jsem si. Došel jsem zpátky k hotelu a hlídač tam dostal záchvat smíchu. Podstrčil jsem mu dolar, aby se nezajímal, co se stalo. Jen se dál pochechtával, když sledoval, jak se tahle stodevadesáticentimetrová blondatá matrjoška kolébá přes foyer.

Zpocený a bez dechu jsem se dostal na svůj pokoj, shodil ze sebe všechny vrstvy a pečlivě složil uniformy na posteli, hned vedle matrjošek a triček, které jsem rovněž nakoupil. Uniformy byly opravdu nádherné. Nicméně se mi začaly zjevovat děsivé představy o desítkách let strávených na těžkých pracích ve vězeňských táborech na Sibiři. Začal jsem pochybovat, jestli snaha propašovat tohle zboží ze země je zrovna dobrý nápad. Mohl jsem mluvit o štěstí, že mě nikdo nechytil, když jsem je měl tohle všechno venku na sobě. A jediné, co jsem chtěl, bylo dostat se v pořádku domů. Takže, navzdory logice celého nákupu, jsem se s těžkým srdcem rozhodl, že si ty uniformy sebou nevezmu.

V tu chvíli zazvonil hotelový telefon. Byl to někdo z televize, stále ještě měli naše pasy, do kterých jsme potřebovali víza k vycestování. Zatracená víza. Nikdy jsem s vízy nevycházel zrovna nejlépe, ale o tom až později. Jakmile jsem uslyšel hlas v telefonu, začal jsem se modlit: *Prosím, ať není problém s vízy.*

„Pane Wakemane, opravdu se omlouváme, ale máme problém s vízy.“

Super.

„Ale byli jsme ubezpečeni, že budete mít víza v pořádku pro svůj ranní odlet.“

Zavěsil jsem telefon a se vzrůstajícími obavami se vydal něco sníst. Otočil jsem se a obě uniformy raději pečlivě sbalil do svého kufru. Apak , čistě pro jistotu, kdyby pokojská nebo kdokoliv jiný přišli do mého pokoje zatímco budu pryč, jsem kufr zamknul a schoval pod postel. Jistota je jistota.

Druhý den ráno nebylo po pasech ani stopy. Zavolal jsem do televize a tam mě ubezpečili, že pasy budou čekat na letišti. V tu chvíli už jsem byl ve správném rozpoložení – jediné, co jsem chtěl bylo: dostat se domů. Jediné na co jsem mohl myslet byl můj pas, moje víza a zoufalství, že nestihnu let. Vydal jsem se na letiště v několikahodinovém předstihu. Tenkrát vypadala letiště v Rusku jako železniční stanice v Anglii někdy ve dvacátých letech. Letenky vydávali u malých dřevěných děr ve zdi, za nimiž bylo vidět pohublé tváře. Jen velmi málo Rusů si mohlo dovolit létat do zahraničí, takže se v těchto zchátralých budovách nacházeli především cizinci ze Západu. Vysvětlil jsem u přepážky svou situaci, a že jsem byl ujištěn, že na mě budou pasy i s vízy čekat u odletu.

Po pasech nebylo ani vidu ani slechu.

Paráda.

Usadil jsem se i se zbytkem kapely na dřevěnou lavici a lidé z letiště začali zjišťovat, co se děje. Nikde nebyl žádný telefon, nikoho jsme tam neznali a čas našeho odletu se nepříjemně blížil. Promýšlel jsem všechny možné varianty co dělat, abychom dostali svá víza. Seděli jsme tam celou věčnost...ale nikdo nám nebyl schopen cokoliv sdělit.

A pak naše letadlo odletělo.

Bez nás.

Ve chvíli, kdy se letadlo odlepilo ze země, objevil se přísně vyhlízející muž v tmavém obleku a přistoupil ke mně. Bez představení řekl: „Pane Wakemane, mohl byste jít prosím se mnou?“

Samozřejmě jsem uposlechl a šel za ním do malé kanceláře. Byl velitelem letištní bezpečnostní služby.

V rohu stála malá komoda, na ní stará konvice, vedle malý stolek, určitě ne větší než přepážka a u něj židle. Sotva jsme se do místnosti oba vešli. Vypadalo to tam jako z padesátých let a podobně i páchlo. Představil se jako Igor (vážně si nedělám srandu) s příjmením, které jsem si nebyl schopen zapamatovat, ale končilo na „kov“, a řekl: „Posaďte se, prosím. Pane Wakemane, jak to, že jste neodletěl svým letadlem?“

Řekl jsem, že nemáme své pasy s vízy a znovu vysvětlil celý náš problém. Řekl mi, že odpoledne na letišti neplánovaně přistane letadlo British Airways a on by nám mohl zařídit, aby nás vzali na palubu. Vzal si telefonní číslo do televize, která měla naše pasy, řekl, že obvolá pár míst a víza zařídí. Pak mi doporučil, abychom si koupili nové letenky, zatímco budeme čekat. Poslal mě do kanceláře nějakých finských aerolinií, které měly ještě menší kancelář. Bylo zvláštní, že akceptovali moji AmEx kreditní kartu a dostal jsem na ni čtyři podivné kusy papíru, které vypadaly jako staré sázenky, ale byly to očividně letenky. Když jsem se podíval na účtenku, protočily se mi panenky... byla na 2.000 dolarů!

V té době to bylo malé bohatství, ale v tu chvíli jsem to moc neřešil.

Když jsem se vrátil do Igorovy kanceláře, měl na telefonu někoho z televize. Už byl dost naštvaný a vysvětloval jim, že kvůli jejich neschopnosti jsem teď musel utratit 2.000 dolarů. Chlapík z televize se omlouval a řekl: „Mám vaše pasy i vaše víza. Hned jedu na letiště. Vezmu sebou i 2.000 dolarů v obálce.“

„Ne! To nesmíte udělat. Musím opustit zemi se stejným množstvím peněz, s jakým jsem přijel. Tohle je nějaká miliarda rublů, nikdy mě odsud nenechají odjet.“ V tu chvíli jsem už už očekával, že se mezi dveřmi objeví Harry Palmer, postava špióna z románů Lena Deightona. Nebo aspoň Michael Caine, který tuhle postavu ztvárnil ve filmech.

Nakonec nám doručili pasy i s vízy. Igor si viditelně oddechl a otočil se na mě: „Výborně, myslím, že už je všechno v pořádku. Letenky, pasy, víza... Pomohu vám s rychlým odbavením, ale musíte mi říct, jestli máte v kufrech nějaké matrjošky nebo trička. Máte ve svém zavazadle něco, co byste tam neměl mít, pane Wakemane?“

V tu chvíli jsem si poprvé za celý den uvědomil, že jsem v tom spěchu, abych se dostal včas na letiště, zapomněl vybalit obě uniformy, které byly krásně uloženy v zavazadle, které jsem měl mezi nohama, hned vedle Igorova stolu, v té malé kanceláři v sedmdesátých letech, v Rusku, během studené války, tisíce mil od domova.

„Ehm, no, víte, mám tam pár maličkostí.“

„Jasně, takže nějaké matrjošky, že? Líbí se vám?“

„No, vlastně je to trochu něco jiného.“

Igor otevřel zavazadlo a podíval se dovnitř. Jeho tvář zbledla jako sníh, který padal na tundru za okny.

„Pane Wakemane, co to je?“ zeptal se.

„Pravá uniforma KGB. Alespoň tak mi to řekli.“

„To vidím, že je to uniforma KGB, pane Wakemane, ale co dělá ve vašem zavazadle?“

„Je to vycházková uniforma,“ nadhodil jsem a doufal, že to jako vysvětlení bude stačit.

„To není možné, pane Wakemane, nikdo takové uniformy nemá.“

„Ale ona je opravdu pravá, patřila bratrovi jednoho chlapíka, ten byl v KGB a pak od nich odešel.“

Igor se naklonil přes stůl a polohlasem pronesl: „Ricku, *nikdo* neodchází od KGB.“ Igor se na chvíli zamyslel s rukama spojenýma konečky prstů do pyramidy. Pak řekl: „Dobře, vím co se dá dělat. Mohl bych vám pomoci, ale nejdříve musíte vy pomoci mně, Ricku.“

V tu chvíli bylo jen málo věcí, které bych nebyl ochoten udělat, abych mu *pomohl* – už jsem skoro cítil vůni ovesné kaše, kterou servírují v pracovních táborech na Sibiři.

„Cokoliv, udělám cokoliv. Co byste si přál?“

„Pár desek Led Zeppelin. A The Who, ano?“

Asi nikdy v životě jsem si tolik neoddechl. Byl jsem ve velmi vážné situaci a tady bylo něco naprosto triviálního a snadného, co mohlo celý problém vyřešit.

„Příteli, mohu vám sehnat jakékoliv desky budete chtít.“

„I Yes?“

„Ano, i Yes.“

Potichu mi vysvětlil, že nákladní vozy Lufthansy mohou cestovat mezi Západem a Východem téměř bez kontrol a tím způsobem mu budu moci poslat nahrávky. Slíbil jsem mu poslat všechny desky, které bude chtít a on mi ve spěchu sepsal seznam. Pak mě doprovodil k detektoru kovů u odbavení a zašeptal mi do ucha: „V klidu, Ricku, KGB uniforma je jen látka, takže nespustí detektor kovů.“

„To ne, ale co odznaky a knoflíky na admirálské uniformě?“

Zase zbledl.

„To není možné, Ricku. Jak to? Počkat, nechte mě hádat, je to od toho samého člověka?“

„Přesně tak. Od jeho druhého bratra. Byl admirálem a pak, ehm, nebyl.“

„Rozumím. Následujte mě.“

Myslel jsem, že už to nemůže být horší.

Ale bylo.

Když jsme přecházeli letiště s oběma ilegálně nabytými uniformami v kufru, které jsme se právě chystali propašovat skrz celní odbavení s bezpečnostním agentem přímo od KGB, zjevil se člověk z televize, který ke mně běžel se slovy: „Ricku, Ricku, mám vaše pasy a víza a mám i vašich 2.000 dolarů!!! Jsem čestný člověk a držím své slovo, Ricku!!!“ a okamžitě mi předal velký hnědý balíček, nacpaný jedno a dvoudolarovými bankovkami.

Jako blesk se ozval Igor: „Okamžitě to schovejte!“

Musel jsem přemýšlet rychle. Podíval jsem se na své tři společníky, kteří měli na tváři výrazy *My s tím nemáme nic společného*. Nacpal jsem tedy peníze do svých spodků a ponožek.

To nejlepší, na co jsem v té chvíli přišel.

Když jsem vzhlédl, celní úředníci stáli naproti mně přes halu a pozorovali mě.

Musím říct, že ačkoli se tomu dnes směju, tehdy jsem si málem pustil do kalhot.

Jako mrtvý muž jsem se vydal k přepážce odbavení. Podal jsem jim svou letenku, pas i víza. Chlapík začal něco povídat, ale pak si ho Igor vzal stranou do malé kabinky a něco mu zašeptal do ucha. Celník vyšel ven a bez řečí a kontroly mi pokynul, abych prošel i se svým kontrabandem.

Na řadě byla kontrola peněz. Což v mém případě znamenalo i 2.000 dolarů v hnědé obálce, kterou jsem měl nacpanou ve spodcích. Vzhledl jsem – doslova a do písmene – k ženě, vedle které by Giant Haystacks (legendární obří muž) vypadal jako trpaslík. Zeptala se mě: „Do země jste přicestoval se 100 dolary a 130 librami. 30 liber jste si proměnil na rubly, takže byste teď měl mít u sebe 100 dolarů a 100 liber. Nebo máte u sebe ještě nějaké další peníze, o kterých byste se mi měl zmínit?“

Stál jsem tam, doslova vycpaný dolary ve všech záhybech a otvorech. Před dvěma minutami mě sledovala, jak si nACPávám peníze do kalhot.

„Ehm, nikoli.“

Zase Igor a jeho tichý šepot do ucha a opět mi pokynuli, abych pokračoval. Během pěti minut jsem seděl v prakticky prázdném letadle a snažil se vecpat do sedadla se všemi těmi dolary, které mi vypadávaly z kapes a dalších intimnějších míst mých kalhot. Po několika minutách se objevila letuška a řekla: „Vlastně jsme se tu zastavili jen na doplnění paliva, pane Wakemane, neměli bychom ani nikoho brát na palubu. Slyšela jsem, že jste se dobře bavil. Určitě máte nějaké historky k vyprávění...“

„Ano, i tak by se to dalo říci. A jednoho dne je možná budu moct i vyprávět.“

JAK SE NECHAT NAPÁLIT

Dlouho před uniformou KGB, před vystoupením pro ruskou televizi, dlouho před Yes, před celosvětovým turné, progresivním rockem a vším okolo, dlouho před tím vším jsem byl jen kluk, který miloval hudbu a rád hrál na klavír. Jak jednou řekl Louis Armstrong „je to báječný svět“, ale pro naivního, šestnáctiletého pubertáka, který se snažil prosadit v showbyznysu šedesátých let to asi zas tak moc neplatilo, zvláště v tom „báječném světě“ show-byznysového managementu.

V tomhle věku se toho máte hodně co učit.

Tady je jedna z mých prvních lekcí – jak jsem se setkal, pracoval a nakonec nedostal zapláceno od jednoho z největších hudebních manažerů všech dob.

V polovině šedesátých let byla rádia vystavena kontroverznímu nátlaku, který by se dal nazvat jako *vysílací čas bez jehly*. (Naráží se tu na jehlu gramofonu – pozn. překladatele) S obrovským nárůstem prodeje gramofonových desek a jejich většinovým využíváním v rádiu oproti živým muzikantům se začaly muzikantské odbory strachovat, že budou muzikanti za chvíli nepotřební. Takže rozjely mohutnou kampaň, díky které bylo odsouhlaseno, že Radio 1 věnuje určitý vysílací čas něčemu, co bylo právě pojmenováno jako *vysílací čas bez jehly* – tedy, že bude vysílat živá vystoupení a nepřehrávat vinyly. Ačkoliv se to dnes zdá podivné, je to stoprocentní pravda. Diskžokejové jako Jimmy Young (kterému teď už musí být aspoň 128 let) pouštěli současné hity a čas od času do toho přihodili živou nahrávku. Upřímně, i když se to dnes zdá archaické, praktickým výsledkem téhle regulace bylo, že vytvářela práci živým muzikantům.

Jedním z nejznámějších umělců tohoto *vysílacího času bez jehly* byl výborný zpěvák James Royal. Jeho manažerem byl Mervyn Conn, který již bohužel není mezi námi. Dodnes si myslím, že jeho příjmení bylo

to nejlépe padnoucí, jaké kdo v showbyznyse měl. (Conn = sednout někomu na lep, být napálen – pozn. překladatele)

Mervyn Conn...protože – ano – spousta z nás mu sedla na lep.

Navzdory tomuto očividnému manažerskému handicapu se Jamese Royaala stal jedním z nejzaměstnanějších umělců *vysílacího času bez jehly*. Dokonce věc dospěla do takového bodu, že James Royal a Royal Set byli často žádanější, než umělci s velkými nahrávacími smlouvami. Později jsem se dozvěděl, že za většinou dopisů fanoušků stála Jamesova maminka. Žila v jižním Ealingu, ale napsala do BBC desítky dopisů. Aby se vyhnula podezření, rozesílala nejdřív dopisy svým přátelům po celé Anglii a ti je potom teprve posílali na BBC. Netrvalo dlouho, a díky dopisům své matky i dopisům opravdových fanoušků se z Jamese Royaala stal nejžádanější rozhlasový umělec po celém světě.

Jak jsem se do toho dostal já a kde se mé cesty zkřížily s Mervynem Connem?

K Jamesi Royalovi jsem se dostal z hospůdky Red Lion z Brentfordu. Výborný rock'n'rollový podnik, kde se potkávali muzikanti ze všech možných kapel a každý čtvrtek a pátek spolu jamovali. Objevovala se tu spousta úžasných hráčů jako třeba John Entwistle (Who) nebo právě James Royal. Pro mě, jako pro šestnáctiletého nadšence, bylo obrovské privilegium, že jsem mohl hrát vedle takových velikánů. Jezdával jsem tam v kamarádově starém Land Roveru, se starými oprýskanými Hammondy v kufru, a celou noc jsem doprovázel tyhle slavné muzikanty. Tohle jsem miloval.

James Royal byl velimi příjemný chlap a mě potěšilo, když se na mě jednou obrátil: „Nechtěl by sis se mnou zahrát na session pro Radio 1?“

V tu chvíli jsem málem spadl ze židle.

„A tady je seznam muzikantů, kteří tam budou taky hrát...“

Všechnoy ty hráče jsem obdivoval.

„A za jedno natáčení dostaneš dvě libry.“

Byl jsem v sedmém nebi. V té době jste za jednu libru mohli mít plnou nádrž benzínu.

Když přišel ten slavný den, nadšeně jsem se dostavil do studia Maida Vale v Londýně, které se proslavilo během druhé světové války. Byl to úžasný malý labyrint s mrňavou režii a nahrávací místoností. Každá živá session se natáčela přímo do čtvrtalcové pásky – bez jakéhokoliv míchání, prostě jen tak. I když říkám „živá“, vlastně to fungovalo tak, že se ve studiu sešlo nějakých šest muzikantů, natočili zhruba tři hodiny materiálu a ten se později použil pro *vysílací čas bez jehly*. Z nějakého důvodu ve studiu vždycky seděla starší dáma, zabraná do pletení, s vlněnými špunty v uších.

Později jsem se ptal, proč tam byla a dozvěděl se, že byla vlastně pozůstatkem z dob druhé světové války. Během války byl nedostatek zkušených producentů a techniků, protože většina z nich v konfliktu zahynula. Proto BBC najala spoustu žen, aby dělaly původně *mužskou* práci. Tyhle ženy dostaly smlouvy na dobu neurčitou a po skončení války BBC nezbylo nic jiného, než si je nechat. Starší dámy tak seděly v rohu studia se špunty v uších proti hluku kapel...a pletly.

Moje první natáčení šlo každopádně jako po drátku a Jamesovi se, díkybohu, moje hra líbila. Byl jsem nadšen, že si mě vyžádal znovu a než jsem se stačil rozkoukat, měl jsem za sebou šest týdnů natáčení. Nemohl jsem uvěřit svému štěstí. Bylo to super.

Pak mi došlo, že jsem ještě nedostal zapláceno. Nadhodil jsem tuhle záležitost Jamesovi a ten mi řekl, že o tyto záležitosti se stará jeho manažer.

Přišel čas, abych poznal Mervyna Conna.

Jeho kancelář byla kousek od Leicester Square. Vměstnal jsem se do svého malého autíčka Ford Anglia (o tomhle legendárním automobilu se dozvíte později) a poprvé v životě jsem se vydal autem do Londýna. Málem jsem si pustil do kalhot, v životě jsem neviděl takovou dopravu a neměl jsem nejmenší ponětí, kam vlastně jedu. I když jsem žil zhruba pět mil od Londýna, bylo to tiché předměstí plné zeleně a obklopené poli. Vlastně to byla úplně jiná planeta. Živě si pamatuji, jak jedu po A40, v hlavě zmatek a nořím se do chaosu velkoměsta.

Nakonec jsem nějak uprostřed West Endu Mervynovu kancelář našel. Vystoupal jsem ke dveřím kanceláře, na kterých byla malá cedulka „Mervyn Conn Artists“. Nad úzkými schody byla malá recepce, kde u psacího stolu seděla dívka.

Nervózně jsem se ohlásil, „Přišel jsem za panem Connem. Jsem Ricky Wakeman.“ (V té době mě lidé oslovovali Ricky. Jedna z mých prvních přítelkyň mi řekla, že to zní lépe a američtěji, protože Richard je jako jméno pro nějakého starého prďolu. Asi bych se dnes měl vrátit zase k Richardovi, že?)

Nicméně...

„Ze které jste kapely?“

„James Royal a Royal Set.“

Odešla dveřmi nalevo a zavřela za sebou.

Pak jsem ji zaslechl, jak říká: „Je tu nějaký Rocky Wigwam a chce se s vámi sejít.“

„Tak ho sem pošlete.“

Když jsem si sedal proti Mervynu Connovi, byl jsem velmi nervózní. Seděl za obrovským dubovým psacím stolem, obklopen čtyřmi stěnami pokrytými zlatými deskami. Vzpomínám si, jak jsem si pomyslel

„Paráda. Tohle je něco.“ Mervyn byl velmi přátelský.

„Hodně jsem o vás slyšel, Rocky.“

„Ehm, já jsem Ricky, pane Conne.“

„Jistě, hodně jsem o vás slyšel, Ricky.“ Očividně neměl nejmenší tušení, kdo jsem a co po něm chci. „Hodně jsem slyšel o vás i o tom, jaký jste skvělý hráč.“

„Děkuji, pane Conne.“

„James si vás velmi považuje a říkal mi, že jste jeden z nejnadanějších mladých kytaristů v zemi.“

„Já hraji na klávesy, pane Conne.“

„Samozřejmě, jeden z nejnadanějších mladých klávesistů v zemi.“

„Bylo mi řečeno, že si tady mám vyzvednout peníze za nahrávání. Je to šest nahrávání po dvou librách, což dělá dvanáct liber, pane Conne.“

„To jsou výborná nahrávání, vidíte? A jsou také velmi oblíbená...“

Já jen poslušně přikyvoval a odpovídal „Ano“ a „Děkuji mnohokrát“ prakticky na všechno, co vyšlo z Mervynových úst. Neustále něco povídal a najednou se za svým gigantickým stolem zvedl. Automaticky jsem se postavil také. Mervyn byl daleko menší, než jsem si myslel, takže když obešel stůl a postavil se vedle mě, musel zvednout ruku, aby mě mohl vzít kolem ramen. Pomalu mě odvedl ke dveřím a řekl: „Máte před sebou velkou budoucnost, Rocky...“

„Ricky.“

„Máte před sebou velkou budoucnost, Ricky. Podle toho, co jsem slyšel, máte na to, abyste hrál s těmi nejslavnějšími.“

„Děkuji, pane Conne.“

Když jsme stáli v recepci vedle slečny za psacím stolem, vzal mou ruku do svých a řekl: „Kdykoliv se mnou budete chtít mluvit, víte kde jsem. Klidně se zastavte.“

Pak se otočil, odešel do své kanceláře a zavřel za sebou dveře.

Usmál jsem se na dívku, šťastný, jak moje schůzka dobře proběhla a sešel jsem po úzkém schodišti dolů. Došel jsem k autu a ve chvíli, kdy jsem do něj nasedal, došlo mi, že jsem nedostal své peníze. Vrátil jsem se zpátky do domu a po úzkém schodišti nahoru do recepcce.

„Mohl bych ještě mluvit s panem Connem, prosím?“ řekl jsem.

„Bohužel již odešel na schůzku.“

Venku jsem byl maximálně půl minuty.

„Kdy se vrátí?“

„Asi za týden.“

„Aha. A jak se s ním mohu kontaktovat?“

„Prostě mu zavolejte.“

Snažil jsem se mu dovolat několik týdnů, ale s Mervynem se mi mluvit nepodařilo.

Tohle byl prostě Mervyn Conn.

Nikdy jsem nedostal zaplacenno.

Když se na to podívám zpětně, byl jsem mladý, nezkušený a měl jsem tu možnost hrát se špičkovými muzikanty pro BBC. Těch dvanáct liber by bylo fajn, ale pořád jsem na tom vydělal.

O mnoho let později jsem se potkal s Jamesem a se smíchem jsme na Mervyna a *vysílací čas bez jehly* vzpomínali. Tihle uznávání veteráni vzpomínali na tuhle dobu jen v dobrém a cítili jako privilegium, že se mohli tolik naučit.

„Víš, Jamesi, já nikdy nedostal zapláceno.“

„Víš, Ricku, to nikdo!“

Jak se stalo, že si šestnáctiletý mladík zahrál v hospodě s nejlepšími muzikanty v zemi? Je to trochu pokleslý příběh o mizerném vybavení, řádění a alkoholu. Tak pojďme na to...

V době, kdy jsem byl na *výplatní listině* Mervyna Conna, jsem už byl muzikant zkušený z několika párty kapel. Jedna z prvních byla honosně pojmenovaná „Atlantic Blues“. V době, kdy jsem začínal, představovalo hraní na klávesy zásadní problém už jen čistě z ekonomického hlediska. Kytaru jste si mohli koupit za pět liber, ale malé elektronické klávesy vás přišly na 50 nebo 60 liber. Když si vezmete, že průměrná týdenní mzda byla 14 liber a moje kapesné bylo 25 pencí, byly to astronomické peníze. Také neexistovala cenově přijatelná nebo okamžitě dostupná možnost ozvučení. Takže i když jste si už našetřili na klávesy, byla velká šance, že vás stejně nikdo neuslyší. Praktické dopady všech těchto problémů byly, že jste skončili u staromódního akustického klavíru. Často se stávalo, že sestava kapely se utvářela spíš podle toho, kdo měl jaké vybavení, než podle muzikantských schopností. Po mnoho let se tvrdilo, že když Billa Wymana vzali do Rolling Stones, bylo to proto, že měl víc vybavení, než všichni ostatní dohromady. Ken Holden z Atlantic Blues byl to samé, i když tím jakákoliv naše další podobnost s Rolling Stones končila. Ken byl – a sám to také přiznával – nepříliš dobrý bubeník na sadu, i když díky působení v pochodové kapele Boys' Brigade byl výborný na rytmický bubínek. Byl si tohoto nepatrného nedostatku vědom a dokonce se snažil si z vybavení Boys' Brigade sestavit bicí